

Трудовий договір: Твій пасок безпеки у світі праці
(*трудовий договір не гарантує, що права не будуть порушені, він дає можливість їх захистити*)

1. Чи знаєте ви, що таке незадекларована праця?

Це коли ви працюєте без трудового договору, не платите податків і не отримуєте соціальних гарантій.

Це коли ви не маєте права на відпустку, лікарняні, пенсію, соціальне страхування.

Це коли ви не можете захистити себе від неправомірних дій роботодавця.

Це коли ви працюєте на себе і на нього, а не на себе і на країну.

Не погоджуйтеся на незадекларовану працю, бо ви втрачаєте більше, ніж заробляєте.

Задекларована праця - це ваше майбутнє і ваша гідність!

**Чи знаєте ви, що таке
незадекларована праця?**

**Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі
праці**

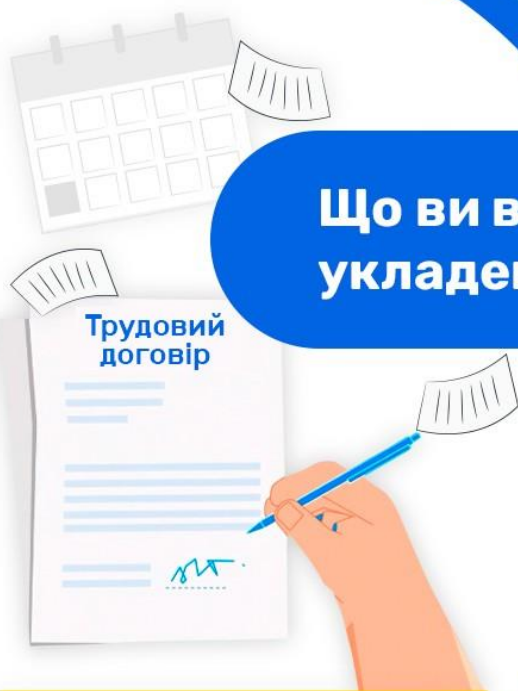
2. Що ви втрачаєте працюючи без укладення трудового договору?

Незадекларована праця - це не тільки порушення закону, а й втрата прав і гарантій для працівників.

Якщо ви працюєте без трудового договору, ви не можете розраховувати на гарантовані оплачувані відпустки, лікарняні, компенсацію в разі нещасного випадку. Ви також не маєте захисту від свавільного звільнення, зниження зарплати, перевантаження роботою. Не дайте себе обдурити роботодавцям, які пропонують вам працювати без трудового договору, із зарплатою «в конверті» або за цивільно-правовими договорами.

Вимагайте оформлення трудових відносин відповідно до закону!

Задекларована праця - це ваше право і ваша вигода!

Що ви втрачаєте працюючи без укладення трудового договору?

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

3. Ви власник бізнесу і використовуєте незадекларовану працю?

Пам'ятайте, що незадекларована праця - це ризик для вас і вашого бізнесу.

Ви можете втратити досвідчених і кваліфікованих працівників, які знайдуть краще місце роботи.

Ви можете отримати штраф за порушення трудового законодавства.

Ви можете мати проблеми з отриманням кредитів, інвестицій, державних замовлень.

Ви погіршуєте економічну ситуацію в країні, особливо під час війни, зменшуючи надходження до бюджету і соціальних фондів.

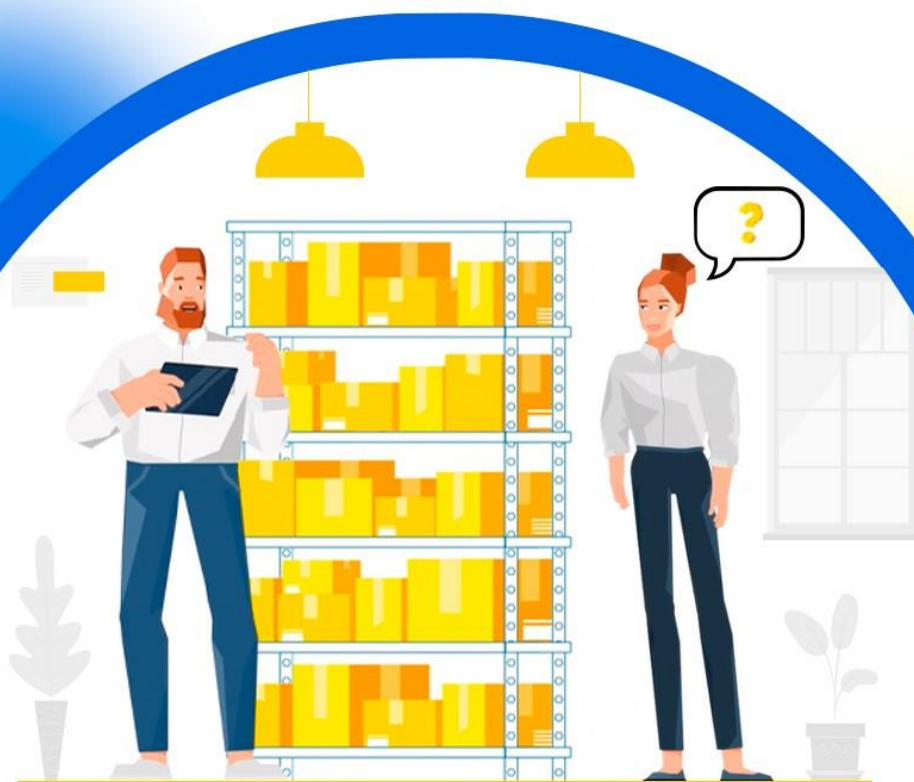
Платіть своїм працівникам білу зарплату і оформляйте їх за трудовим договором.

Задекларована праця - це ваша репутація і ваш успіх!

**Трудовий договір:
Твій пасок безпеки
у світі праці**

**Ви власник бізнесу і використовуєте
незадекларовану працю?**

4. Як відбувається укладення трудового договору?

Працівник має написати заяву про прийняття на роботу, надати паспорт, ІПН, за потреби – документи про освіту або інші документи.

Роботодавець видає наказ про прийняття працівника на роботу, ознайомлює з ним працівника, направляє повідомлення до територіального органу податкової служби, навчає працівника безпечній роботі.

Більше інформації в інфографіці: - інфографіка 1 (посилання)

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

Як відбувається укладення трудового договору?

5. Якщо ваша робота незадекларована, ви можете зробити наступне:

Вимагати від роботодавця укласти з вами трудовий договір відповідно до законодавства. Якщо він відмовляється, ви можете подати позовну заяву до суду.

Пошукати іншу роботу, де ви будете мати задекларовані трудові відносини та соціальні гарантії. Ви можете скористатися послугами центрів зайнятості або інших ресурсів для пошуку роботи.

Звернутися до Державної служби України з питань праці за консультацією. Ви можете знайти контактну інформацію за посиланням: <https://dsp.gov.ua/kontakty-dlia-konsultatsii-pratsivnykiv-ta-robotodavtsiv-z-naiaktualnishykh-pytan-pid-chas-voiennoho-chasu/>.

Не погоджуйтеся на незадекларовану працю, бо ви втрачаєте свої права і можливості. Задекларована праця - це ваше майбутнє і ваша гідність!

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

**Якщо ваша робота незадекларована,
ви можете зробити наступне:**

6. Що таке трудовий договір?

Трудовий договір - це документ, який регулює відносини між працівником і роботодавцем. Він визначає права і обов'язки обох сторін, умови праці, заробітну плату, термін дії, порядок зміни і розірвання.

Трудовий договір може бути укладений у письмовій формі і підписаний обома сторонами або оформлений шляхом видання наказу про прийняття працівника на роботу. Трудовий договір може бути строковим або безстроковим, з повним або неповним робочим часом, основним або за сумісництвом залежно від характеру роботи і бажання сторін.

Якщо ви хочете дізнатися більше про трудовий договір, ви можете переглянути наступні ресурси:

- сайт Держпраці: <https://dsp.gov.ua/> ;
- інформаційний портал: <https://www.pratsia.in.ua/>

Що таке трудовий договір?

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

7. Що робити, якщо роботодавець не виконує умови укладеного трудового договору?

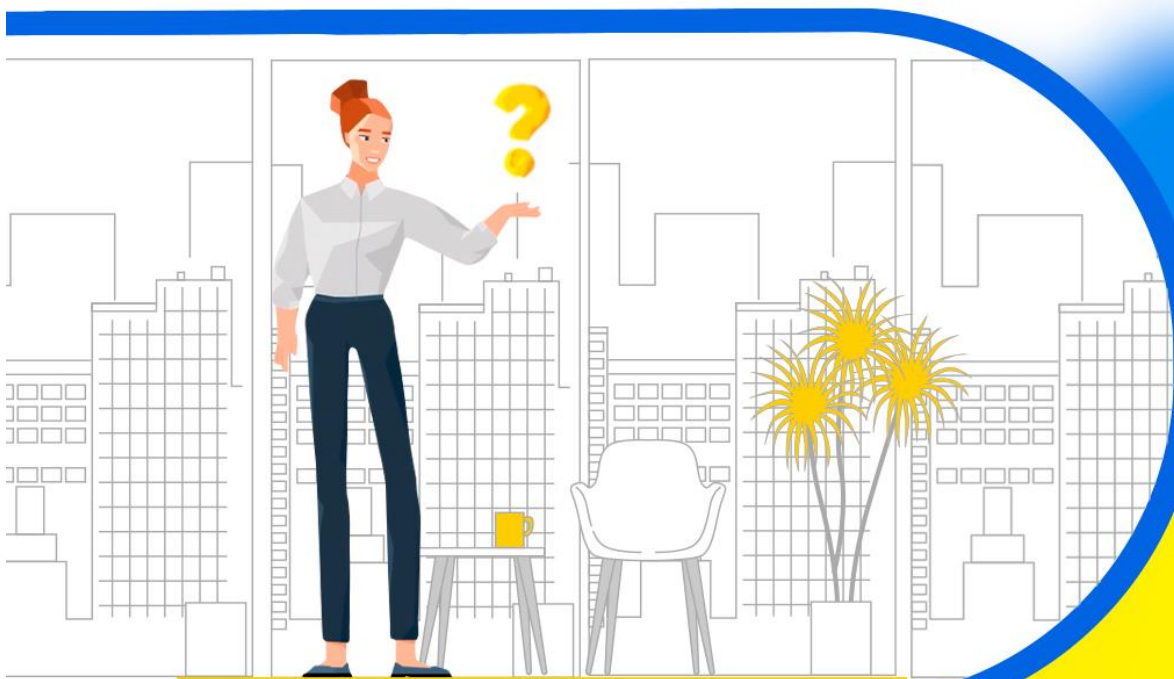
Якщо роботодавець не виконує умови трудового договору, ви можете зробити наступне:

- Звернутися до роботодавця з письмовою вимогою про усунення порушень і виконання умов трудового договору. Також ви можете звернутися до профспілкового органу, якщо ви є членом профспілкової організації, за допомогою і підтримкою.
- Звернутися з письмовою скаргою до Державної служби України з питань праці за консультацією та допомогою.
- Звернутися до суду з позовом про встановлення факту порушень роботодавцем умов трудового договору, відновлення порушених прав і вимоги компенсації моральної та матеріальної шкоди. Ви можете скористатися послугами адвоката або іншого представника за вашим вибором. Ви також можете звернутися до суду за допомогою і підтримки профспілкової організації, якщо ви є її членом.

Не погоджуйтеся на порушення ваших прав і умов трудового договору з боку роботодавця. Задекларована праця - це ваше майбутнє і ваша гідність!

Трудовий договір:
Твій пасок безпеки у світі праці

Що робити, якщо роботодавець не виконує умови укладеного трудового договору?

8. Які ризики не укладення трудових договорів із працівниками?

За порушення законодавства про працю можуть бути застосовані різні види санкцій, залежно від характеру і наслідків порушення, а також від суб'єкта господарювання, який його скоїв.

У разі вирішення трудового спору на користь працівника роботодавець зобов'язаний буде відновити порушене право працівника та компенсувати всі понесені працівником втрати, зокрема виплатити працівникові заробітну плату за весь час роботи незалежно від факту її виплати у період роботи та сплатити єдиний соціальний внесок за весь час роботи працівника. Розмір такої заробітної плати не може бути меншим за середню заробітну плату у відповідній галузі. Також працівник матиме право на відшкодування моральної шкоди.

Грубі порушення законодавства про працю можуть призвести до кримінальної відповідальності!

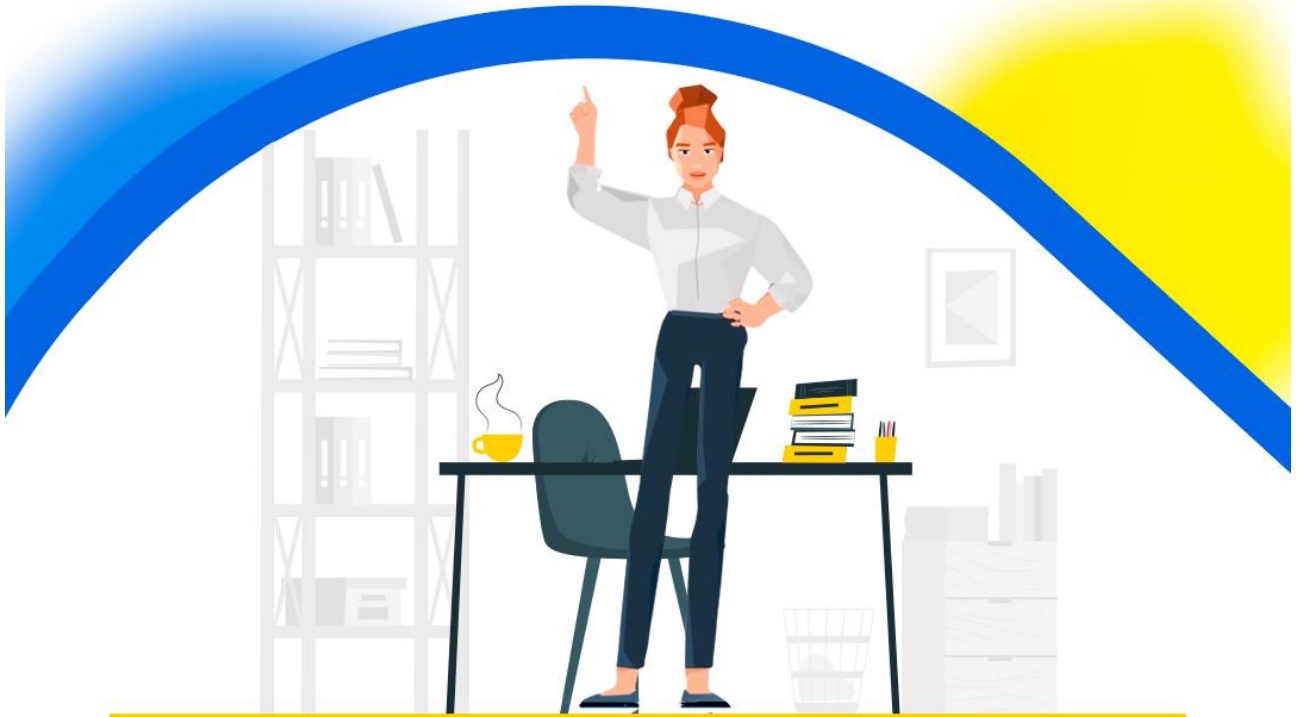
Не наражайтеся на ризики! Працюйте в межах законодавства!

**ДЕРЖ
ПРАЦІ**
КОНСУЛЬТУЄМО
ІНФОРМУЄМО
КОНТРОЛЮЄМО

Трудовий договір:

**Твій пасок безпеки у світі
праці**

**Які ризики не укладення трудових
договір із працівниками?**